

Avantprojecte sense requisit

La nova llei de funció pública valenciana, que ja té un avantprojecte amb el vist-i-plau d'UGT i CCOO, no recull a l'articulat la capacitació lingüística en català com a requisit per als nous funcionaris. En parlem amb partits i sindicats. La polèmica és oberta.

Va ser el penúltim dia de juliol. Quatre sindicats del País Valencià (UGT, CCOO, CSI-CSIF i CEM-SATSE) signaven amb el govern valencià, just abans de les vacances, l'acord sobre l'esborrany de l'avantprojecte de la llei per a l'ordenació i gestió de la funció pública valenciana. El cinquè interlocutor que s'havia assegut a la taula de negociacions, Intersindical Valenciana, se n'havia alçat, finalment, en desacord amb la forma definitiva del text. Per què? "Entre els motius per a no donar-hi suport hi ha, és clar, el fet que no inclou el requisit lingüístic. I per a nosaltres això és fonamental", explica Vicent Maurí, portaveu d'Intersindical Valenciana. El dret a ser atès en la pròpia llengua per l'administració pública queda vulnerat quan té impossible aplicació si el funcionari encarregat de l'atenció, simplement, no sap parlar o escriure en català. D'aquí ve la importància d'incloure aquest coneixement com una condició imprescindible per a optar a una plaça a la funció pública: vet aquí el requisit lingüístic que ja fa anys que inclou la legislació a la resta d'autonomies amb llengua pròpia (llevat de Navarra).

La nova llei de la funció pública valenciana era l'oportunitat de posar-se al dia. Però s'ha deixat passar el tren: no hi ha cap exigència lingüística entre els "requisits generals de participació en els processos selectius" que enumera l'article 53 (on diu que cal tenir més de setze anys, no haver estat inhabilitat, tenir la titulació exigida per a la plaça a la qual s'opta, etc.). El valencià, per a aquesta llei, no cal. Si de cas, un cop

s'hagi accedit a la plaça sense saber la llengua del país, hom podrà fer algun cursat exprés "que a aquest fi organitze l'Administració", diuen. Si s'escau.

Tan bon punt es van saber els termes de l'acord, el debat va saltar al carrer. La qüestió del requisit ja fa temps que és a l'agenda de les més diverses forces cíviques, socials i polítiques del País Valencià. Tal com expressava Francesc Esteve, membre de l'Institut de Política Lingüística d'Acció Cultural del País Valencià (ACPV) en un article a EL TEMPS (núm. 1.313) que obria, a començament d'agost, la polèmica pública sobre la qüestió, la manera com s'ha aparcat el compromís pres amb el requisit lingüístic ha motivat molt de descontentament. N'hem parlat amb sindicats i partits per copsar, a començament de curs, l'estat de la qüestió.

Els dos grans sindicats signants, val a dir que tampoc no salten d'alegria. Pepa Llorca, secretària de política lingüística d'UGT-PV, explica que no es pot declarar "gens contenta del resultat final d'aquesta negociació en el punt del requisit", destaca que "la Generalitat s'havia negat rotundament a admetre aquesta qüestió" i adueix que cal tenir present que "UGT ha negociat una llei que era molt important que poguera estar actualitzada i aprovada d'una vegada: per això, per responsabilitat i en defensa dels treballadors, s'han hagut de prendre decisions i s'ha signat la globalitat" de l'avantprojecte, per bé que es mantingui la discrepància en punts concrets. I en aquesta observació coincideix també Manolo Picó, responsable de relacions institucionals i cultura de

CCOO-PV: "Nosaltres vam valorar la llei en conjunt —explica— perquè representa un canvi molt important en l'atenció a la ciutadania, la promoció interna, la carrera professional, etc. Per això vam acordar de mostrar l'acord amb la llei i, evidentment, el desacord en el fet que no hi aparega el requisit."

L'argument, però, no és vàlid per al tercer gran sindicat, la Intersindical, que no ha avalat l'avantprojecte: "D'una banda —explica Maurí—, cal tenir present que no parlem d'un conveni col·lectiu en el qual demanes el 4% i al final aconseguixes el 3%, on l'un estira i l'altre també i sempre pots discutir si hauries aconseguit més. No: fixa't que és curiós que sempre toque cedir en la qüestió de la llengua. Sempre. Però és que si mirem la llei en conjunt també hem de discrepar de la valoració positiva. Un exemple: si s'accedia a ser cap de servei per concurs de trasllat o en molts casos per lliure designació, a partir d'ara serà sempre per lliure designació: es consagra el clientelisme pur i dur per a l'administració pública valenciana."

Sigui com sigui, per a UGT i CCOO, encara hi ha marge de maniobra: Pepa Llorca destaca que "des de la UGT estarem pendents que es compleisca la qüestió del reciclatge i dels cursos de formació. És cert que l'article 53 és molt genèric, i sabem que la Generalitat no ha tingut cap interès a dur-lo endavant, però nosaltres estarem atents perquè els cursos es facen. I perquè es facen abans de dos anys. Al mateix temps, és clar, continuarem lluitant perquè el requisit siga una realitat". A CCOO, Manolo Picó posa la vista en els tràmits que encara ha de passar al text. Quan l'avantprojecte de llei arribi al Consell Econòmic i Social, explica, "hi tornarem a exigir, entre més coses, l'accés graduat qualificat lingüísticament i el compromís final que tothom ha d'estar capacitada en les dues llengües". Mentrestant, afirma que hauran plantejat una qüestió al Consell Jurídic Consultiu (que també ha d'avaluar el text abans del tràmit parlamentari): "Una administració pública pot admetre personal que encara no tinga el requisit

necessari per a poder atendre la ciutadania i la seua gestió en les dues llengües oficials? Aquesta serà la consulta, i ens empararem en el fet que el mateix estatut bàsic de l'empleat públic, d'àmbit estatal, signat ara fa un any i mig, estableix que per accedir als llocs de treball de les comunitats autònomes amb dues llengües oficials es requerirà conèixer-les totes dues". Finalment, queda el pas per les Corts: sobre el paper, el debat parlamentari pot introduir canvis en el text, per bé que, puntualitza acte seguit Manolo Picó, "amb l'actual panorama sembla prou impossible".

Vicent Maurí és taxatiu a l'hora de valorar la situació: "S'ha tancat una porta per als deu o dotze anys pròxims com a mínim, si no és que abans hi ha un canvi de govern i el nou es planteja de modificar la llei. S'ha tancat la porta, amb totes les conseqüències: el fet que no hi haja el requisit en aquesta llei entrebancarà, a més, la normalització lingüística a les administracions, perquè si no hi ha la llei general no n'hi haurà tampoc als ajuntaments, a les diputacions ni a més àmbits, perquè no hi estaran obligats. Cadascú farà allò que voldrà i no s'avançarà de cap manera. És un retrocés important en la normalització lingüística del país." Després d'una curta pausa, Maurí continua: "La porta s'ha tancat i alguns en són responsables. S'ha regalat una llei al PP que ni modernitzarà la funció pública ni estarà al servei dels ciutadans i les ciutadanes ni dels empleats públics ni ajudarà a normalitzar la llengua del país. En el tràmit parlamentari no serà viable cap canvi perquè el PP té majoria absoluta i de segur que argumentarà que té el suport de quatre sindicats dels cinc que són a la mesa general de la funció pública."

Els partits. I, efectivament, preguntats per la qüestió, el primer que responen a aquest setmanari des del PP valencià és que "cal aclarir que es tracta d'un avantprojecte de llei consensuat amb tot el col·lectiu de sindicats excepte Intersindical Valenciana". Des del seu punt de vista, a més, difícilment caldran canvis en una reforma que "significa un pas més en l'impuls del valencià, com també la igualtat d'oportunitats en l'accés a una funció pública, perquè qualsevol persona que hi aspire ho podrà fer sense un requisit lingüístic previ (això sí, una

El requisit és una preocupació estesa: a la imatge, un acte amb els partits polítics sobre aquesta qüestió, organitzat per ACPV el mes de maig passat, a València.

vegada accedisca a la funció pública, haurà d'acreditar els seus coneixements en valencià)".

Pel que fa a la resta de formacions polítiques, si des del PSPV responen amb un sorprenent "no ens podem pronunciar sobre un esborrany que no coneixem" (val a dir que una simple recerca a internet resol el problema), el president del BNV, Josep Maria Pañella, destaca que "com a nacionalistes valencians, ens sentim molt sols quan toquem aspectes lingüístics a les Corts. Tot i això, i encara que no tinguem gaires esperances de poder-hi introduir esmenes, quan arribe el tràmit al Parlament n'hi presentarem, és clar. I ho discutirem. I aclarirem la posició dels altres partits. Perquè el fet que no aparega el requisit lingüístic en aquesta llei deixa l'ús de la llengua en una situació de deficiència absoluta. Encara que el PP ho negue, tots els estudis i enquestes apunten en aquest sentit. I això és greu".

Mireia Mollà, diputada i membre d'IdPV, que destaca que l'avantprojecte "té coses positives" i algunes altres —com ara l'afer del requisit— de "criticables", explica que "quan arribe el projecte de llei a les Corts caldrà mirar quin suport té i si s'hi han inclòs les modificacions que hi fan sindicats i col·lectius.

Després veurem què ha quedat pel camí i què hi volem introduir nosaltres, que prendrà forma d'esmenes". El portaveu de la comissió executiva d'EUPV, Ignacio Blanco, després de deixar constància que "normalment hem coincidit tant amb les posicions de CCOO com de la Intersindical en la defensa del requisit, i evidentment respectem la decisió que haja pres cada sindicat per a la signatura o no de l'acord", explica que "hem presentat propostes en legislatures anteriors i ara farem esmenes a la llei en aquest sentit; per a nosaltres serà un punt cabdal: cal que per accedir a l'administració s'exigisca el requisit lingüístic, igual com passa a Catalunya i a les Illes Balears".

D'una altra banda, Agustí Cerdà, secretari general d'ERPv, considera que "és una vergonya que aquest text estiga per sota del que marca una llei de bases estatal i que alguns sindicats, diguem-ne de classe —però em fa l'efecte que són de classe *business*—, s'hagen avingut a col·laborar amb el PP en aquesta història que, a més, té unes pautes clares d'instabilitat i de temporalitat de la funció pública".

Continuarà.

Núria Cadenes